

Ministeren

Folketinget
Christiansborg
1240 København K

I brev af 16. september 2016 har udvalget efter ønske fra Caroline Magdalene Maier (ALT) stillet mig følgende spørgsmål:

Spørgsmål nr. 327 (Alm. del)

"EU-Kommissionen konkluderer på side 67 i rapporten »Dropout and Completion in Higher Education in Europe« fra december 2015 om norske studerendes studietid, at »the well-functioning labour-market lured many students into part-time jobs to cover the costs studying, resulting in delayed study progress, dropout and more indirect study pathways. « Vil ministeren i denne forbindelse:

- Oplyse, om ministeren anerkender EU-kommissionens konklusion?
- Kommentere denne konklusion i forhold til regeringens målsætning om at sænke studietiden i Danmark samtidig med, at det i forbindelse med en reduktion af SU-støtten i regeringens 2025-plan er en målsætning, at de studerende skal arbejde mere ved siden af studiet?
- Oplyse, om ministeren i lyset af EU-Kommissionens konklusion stadig mener, at det er realistisk, at man kan skære i SU'en og samtidig forvente, at de studerende gennemfører studiet hurtigere?"

Svar

Ad spørgsmål a)

I rapporten fra EU-kommissionen fremgår det, at et velfungerende arbejdsmarked for studerende i Norge har fået flere til at arbejde mere ved siden af studierne, og at det har medført studietidsforsinkelser, frafald og mere indirekte studieveje.

Derudover nævner rapporten, at successen af den norske kvalitetsreform i 2002 blev modvirket af, at det norske arbejdsmarked i perioden var påvirket af en generel positiv økonomisk situation, som gjorde, at flere private virksomheder rekrutterede studerende, før de færdiggjorde deres uddannelse.

Sammenhængen mellem forbedrede beskæftigelsesmuligheder og studerendes studieaktivitet samt frafald på uddannelser er mig bekendt ikke velbelyst, og derudover er det uklart for mig, hvilke undersøgelser, som rapportens øvrige konklusioner baserer sig på. En ekstern evaluering af den norske kvalitetsreform¹ finder, at:

¹ PROBA-analysen "Analyse av utdanningsstøtteordningene" fra 2013 er en ekstern evaluering af den norske reform i 2002 bestilt af det norske Kunnskapsdepartement

10. oktober 2016

Uddannelses- og
Forskningsministeriet

Børsgade 4

Post Postboks 2135
1015 København K
Tel. 3392 9700
Fax 3332 3501
Mail ufm@ufm.dk
Web www.ufm.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 16/048441-01

- De studerende i Norge i gennemsnit blev 6-8 ECTS-point hurtigere færdige efter reformen sammenlignet med før reformen. Stigningen var størst for studerende, der var mest forsinkede.
- Andelen af studerende, der færdiggjorde deres bachelorgrad på normeret tid, steg fra 61 procent i 2001 til 66-68 pct. i 2004-06.

Udover dette viser nye tal fra Education at a Glance 2016, at fuldførelsesprocenten på de norske videregående uddannelser er 76 pct. og 68 pct. for hhv. bachelorer og kandidater, der gennemfører deres uddannelse inden for normeret tid plus 3 år. I et OECD-perspektiv er begge dele enten over eller på gennemsnittet, hvilket ikke indikerer at det norske arbejdsmarked lokker forholdsvis mange studerende til at afbryde deres studier set i et internationalt perspektiv. Det bemærkes i den forbindelse, at andelen af 25-34-årige med en videregående uddannelse er 48 pct. i Norge mod 44 pct. i Danmark.

Den norske kvalitetsreform var en omfattende reform af de videregående uddannelser med fokus på øget kvalitet, studieintensitet og internationalisering. I forbindelse med reformen gennemførtes også en ændret studiefinansiering². Med den norske reform blev studiestøtten gjort fuldt lånebaseret (basisstøtten), hvor op til 40 pct. af basisstøtten konverteres fra lån til stipendium i takt med, at den studerende fuldfører uddannelsen ved at optjene ECTS. Lån kan konverteres til stipendium, hvis uddannelsen afsluttes inden for 8 år fra studiestart. Inden reformen udgjorde stipendieandelen 30 pct. af den samlede studiestøtte.

Den norske reform adskiller sig derfor på en række punkter fra regeringens udspil.

Ad spørgsmål b) og c)

På baggrund af omstændighederne i forbindelse med og indholdet i den norske reform er det min vurdering, at det er svært at drage konklusioner herfra i forhold til konsekvenserne af regeringens SU-udspil.

Med regeringens forslag til SU-omlægning foreslås det, at studerende fremadrettet kun kan få SU til uddannelsens normerede studietid. Det vil styrke den økonomiske tilskyndelse til at undgå studietidsforsinkelser og forventes derfor at kunne bidrage til hurtigere færdiggørelse. De studerende på de lange videregående uddannelser forventes selv efter SU-reformen fra 2013 er fuldt implementeret i 2020 at være ca. 9 ½ måneder forsinkede i gennemsnit. Der vurderes derfor at være et væsentligt potentiale for, at de studerende på de lange videregående uddannelser bliver hurtigere færdige.

Det forventes, at de studerende på de lange videregående uddannelser med regeringens udspil i gennemsnit at reducere deres studietidsforsinkelse med omkring 3 ½ måned, mens de studerende på de mellemlange og korte videregående uddannelser forventes at reducere studietiden med ½ måned.

Det vurderes, at en reduktion af SU-stipendiet på 20 pct. før skat, som udspillet indebærer, vil føre til, at den gennemsnitlige SU-modtager vil arbejde lidt mere ved siden af studierne for at opveje reduktionen i stipendiet. Konkret skønnes SU-modtagere på de videregående uddannelser i gennemsnit at øge deres arbejdstid

---

² <https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/kvalitetsreformen-agust-2002/id87898/>

svarende til ca. 3 timer pr. måned, mens de studerende på ungdomsuddannelserne i gennemsnit skønnes at øge deres arbejdstid svarende til knap 2 timer pr. måned.

Den øgede arbejdstid kan både dække over at studerende, der i dag ikke arbejder, vil gøre det fremadrettet og at studerende, der i dag arbejder, vil øge deres arbejdstid – fx ved at øge deres arbejdstid i sommerferien, hvor de studerende ikke læser, men får SU eller ved at arbejde lidt mere i løbet af året.

Regeringen foreslår ligeledes at øge fribeløbet med 1.000 kr. for alle studerende. Det vil give den enkelte studerende frihed til at tjene mere uden at blive modregnet i SU'en.

Konkret er det beregningsteknisk lagt til grund, at omkring 1/3 af den øgede arbejdstid vil sætte sig i forøget studietid. Hvis en studerende på en videregående uddannelse udnytter det forhøjede fribeløb på 1.000 kr. ved at arbejde 2 timer mere om ugen, svarende til 104 timer mere pr. år, vil det ifølge beregningerne medføre, at den studerende i gennemsnit vil forlænge deres studietid med knap en uge pr. år.

Samlet set forventer regeringen således, at forslaget til omlægning af SU-systemet både vil øge beskæftigelsen og indebære, at de studerende – særligt på de lange videregående uddannelser – bliver lidt hurtigere færdige. For den mindre gruppe af studerende, der vælger at udnytte det forhøjede fribeløb, forventes omlægningen isoleret set at indebære en lille forlængelse af studietiden. Samlet set forventes de studerende på de videregående uddannelser dog i gennemsnit fortsat at blive hurtigere færdige.

Med venlig hilsen

Ulla Tørnæs